

Vormgever van geluid

Marjan Veltkamp ontwerpt akoestische objecten op het snijvlak van kunst en techniek. Daarmee gaat ze veel verder dan alleen maar een wand of paneel: haar viltten sculpturen veroveren de ruimte.

De voorkeur voor ruimtelijk ontwerpen was bij Marjan Veltkamp al vroeg aanwezig. Op het vwo wilde ze beeldhouwer worden, aan de kunstacademie rondde ze haar studie beeldende vormgeving en 3D-design af met een project rond het thema 'tastzin'. Inmiddels is ze gespecialiseerd in het ontwikkelen van maatwerk akoestische oplossingen.

Kenmerkend voor haar werk is de manier waarop ze esthetiek en akoestiek weet te verenigen in handgemaakte objecten die altijd hun oorsprong vinden in de natuur. Haar unica waren te zien in musea (De Fundatie, Noordbrabants Museum) en op designevents als OBJECT, Design District en Masterly in Milaan en Den Haag. Daarnaast ontwerpt Veltkamp akoestische kunst die zich leent voor reproductie: sinds 2008 werkt ze aan haar eigen productlijn Fields, een groeiende collectie akoesti-

sche elementen in vilt. Haar portfolio omvat ontwerpen voor onder andere Leolux, De Efteling, en het Olympisch Stadion en samenwerkingen met Merford en Hermeta.

FOTO BOVEN
Marjan Veltkamp.

FOTO ONDER
**'Turnball_wall' in Palazzo
Francesco Turati tijdens
'Masterly, the Dutch in
Milan' 2019.**
(Foto: Ilco Kemmere)

FOTO LINKSBOVEN
Voor GLUE Amsterdam ontwierp Veltkamp in het Lloyd Hotel verschillende installaties, zoals deze Fields Papillon.
 (Foto: Ilco Kemmere)

FOTO RECHTSBOVEN
Installatie 'Spring is in the Air' in het Lloyd Hotel.

FOTO ONDER
Bezoekers van de Dutch Design Week 2008 ervaren het effect van een akoestisch object.

Waar komt je specialisatie in akoestische objecten vandaan?

“Dat begon in 2008, met een opdracht voor een object in een directiekamer. Mijn opdrachtgever wilde een kunstwerk, maar ze had ook last van de slechte akoestiek in de ruimte. Ik besloot kunst met functionaliteit te combineren. Vanuit dat project ben ik verder gegaan: ik dacht als ik dit een keer kan, dan kan ik het vaker doen. Al doende breidde mijn expertise zich

‘Akoestiek is gebaseerd op natuurkundige wetmatigheden. Ik vind dat technische aspect interessant’

uit, ik zette een bedrijf op en ging samenwerken met mensen die net zo gedreven waren als ik: een constructeur, een stikster en een akoestisch expert.”

Hoe ligt de balans tussen esthetiek en techniek in je werk?

“Van huis uit ben ik ontwerper, maar ik heb me op akoestisch terrein gespecialiseerd en ben mijn collectie verder uit gaan breiden. Mijn werk zit tussen kunst en design in. Het mooie van akoestiek vind ik, dat het zoveel kan bijdragen aan hoe je een ruimte ervaart. Akoestiek is gebaseerd op natuurkundige wetmatigheden. Ik vind dat technische aspect interessant, daarom koos ik op het vwo ook voor natuurkunde in mijn vakkenpakket. In 2008 bracht ik het thema akoestiek onder de aandacht met een installatie, een cirkel van vilten elementen waar mensen in konden gaan staan. Mensen zijn verbaasd als ze aan den lijve ondervinden hoe belangrijk akoestiek is.”

Jouw werk gaat verder dan alleen de akoestiek in een ruimte.

“Akoestische oplossingen zijn er genoeg te krijgen tegenwoordig, maar ik kan vanuit mijn achtergrond in interieurontwerp ook inschatten wat een ruimte nodig heeft in visueel opzicht. Een kleine ruimte met een laag plafond kun je bijvoorbeeld visueel groter maken door middel van diagonale lijnen. Ook door bepaalde kleuren te kiezen kun je ruimtelijke effecten bereiken. Vorig jaar vroeg Guus Maarschalkerweerd of ik iets wilde ontwerpen voor GLUE Amsterdam. Ik vond het Lloyd Hotel altijd al een bijzondere locatie, het leek mij mooi om daar iets te maken als verbinding tussen de verdiepingen. Fields Papillon is speciaal voor het Lloyd Hotel ontworpen. Het is een loeigroot project geworden, we mochten nergens in de muren boren, dus we moesten diverse frames maken.”

‘Wat ik doe is beeldhouwen met textiel’

Je gebruikt textiel als sculpturaal element.

“Mensen vragen mij vaak om iets te ontwerpen voor de akoestiek, maar het moet ook mooi zijn. Het driedimensionale heeft mij altijd aangetrokken: ik werk graag in de ruimte. Op de middelbare school wilde ik beeldhouwer worden. Toen ik naar de Kunstacademie ging, gebeurde er veel op het gebied van textiel, dat sprak mij aan. Wat ik doe is beeldhouwen met textiel. Ik maak ruimtelijke dessins met ritme en herhaling, maar er moet wel spanning in zitten. Bij het ontwerpen denk ik vanuit papier, daar knip ik in. Voor een nieuwe opdracht maak ik eerst 1x1 schaalmodellen in papier. Die neem ik mee naar de klant zodat ze mee kunnen denken of de vorm en de maat kloppen.

Het eindresultaat moet bij ze passen; soms is dat een uitdaging, maar het lukt altijd om tot het gewenste resultaat te komen.”

Hoe pas je producten uit je Fields collectie toe in projecten?

“Met de opmars van de open werkomgevingen zijn mijn objecten ook steeds meer in kantoren te vinden, bijvoorbeeld bij Colliers in The Garage in Amsterdam Zuid. Ifke

FOTO BOVEN
Installatie in een vergaderzaal in de Efteling, rondom een lamp van Ingo Maurer.

FOTO MIDDEN
Akoestisch plafond in een woonkeuken, gebaseerd op Fields Oval.

FOTO ONDER
Akoestisch object voor het kantoor van Colliers International in The Garage in Amsterdam Zuid.

Machielsen en Jasper Blum van Colliers hebben mijn werk uitgekozen voor een lange wand in het kantoor. Na een paar keer overleggen was het duidelijk wat ze voor ogen hadden. Ik had een soortgelijk object al ontworpen in 2016 voor de stand van Leolux op de beurzen in Keulen, Milaan, Kortrijk en Amsterdam. Voor Colliers heb ik een specifieke kleurvariant ontwikkeld. Behalve voor zakelijke opdrachtgevers werk ik ook voor particulieren; zo heb ik voor een klant in Den Haag

een akoestisch probleem in de woonkeuken opgelost. Om het storende effect van de vele harde materialen in die ruimte te compenseren, heb ik een passend plafond ontworpen gebaseerd op Fields Oval.”

Hoe belangrijk is kleur in je werk?

“Ontzettend belangrijk. Tijdens de Dutch Design Week 2014 heb ik geëxposeerd in het Art Hotel. Dat was een strenge, kille ruimte met veel zwart en staal, daarom heb ik daar voor een warme, sterke kleur rood gekozen. Ik vind contrasten interessant, dat maakt het werk in de ruimte krachtig. De expositie Masterly, the Dutch in Milano in 2019 had als thema ‘koninklijk’. Toen ik de ruimte zag in het Palazzo Francesco Turati, dacht ik aan goudgeel en blauw. Omdat goud te veel voor de hand lag, heb ik voor mijn installatie ‘Turnball’ de kleur koningsblauw gekozen.

Als ik tinten gebruik dan doen de vormen en schaduwen hun werk, zoals te zien is bij ‘Sleeves’, een ontwerp voor Masterly the Hague in 2019. Hier kun je ook goed zien dat ik in mijn werk steeds nieuwe manieren van bevestigen probeer te vinden, passend bij de vormen. Dat houdt het voor mezelf ook interessant. Eigenlijk ben ik een soort uitvinder.”

Wat is je nieuwste uitvinding?

“Ik streef ernaar om mijn productlijn continu te verbeteren. Met vilt alleen kun je geen optimaal akoestisch resultaat bereiken, daarom ben ik nu bezig om het designvilt te combineren met Akotherm polyesterwol. Dit betekent dat ik met mijn design een andere weg in ben geslagen; object Black & White is het nieuwste voorbeeld van deze materialencombinatie.”

www.fields.co.nl

www.marjanveltikamp.nl/OPEN_ATELIER_2021

FOTO BOVEN
CircoCircles in hotel Art Eindhoven, tijdens de Dutch Design Week 2014.

FOTO LINKSONDER
‘Sleeves’, een ontwerp voor Masterly the Hague in 2019.
(Foto: Ilco Kemmere)

FOTO RECHTSONDER
Voor een nog beter akoestisch effect combineert Veltkamp designvilt met Akotherm polyesterwol, object Black & White is hiervan het nieuwste voorbeeld.

